Eduskunnan ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi
K 16/2025 VP
ASIANTUNTIJALAUSUNTO

SLC kiittää mahdollisuudesta esittää asiantuntijalausuntonsa liittyen Valtioneuvoston ilmastovuosikertomukseen 2025 (K 16/2025 vp). Ilmastovuosikertomus kuvaa kattavasti Suomen nielujen ja päästöjen kehitystä sekä ilmastotavoitteiden saavuttamisen nykytilannetta. Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. pitää myönteisenä, että päästöt huomioiden taakanjako- ja päästökauppasektori ovat laskeneet. Kehitys on ollut määrätietoista erityisesti päästökauppasektorilla, jossa esimerkiksi kivihiilen käytön vähentyminen näkyy merkittävästi. SLC pitää tätä suotuisana kehityksenä ja osoituksena siitä, että fossiilisista energialähteistä ja tuotteista pois siirtyminen on edellytys onnistuneeseen ilmastopolitiikkaan.

SLC tunnistaa, että Suomelle EU:n lainsäädännöstä ja kansallisesti asetettujen tavoitteiden toteutuminen taakanjako- ja päästökauppasektorin kohdalla vaativat lisätoimia. Maankäyttösektorin tavoitteiden saavuttaminen on taas epätodennäköistä. EU:n ja Suomen ilmastopolitiikka on perustunut maankäyttösektorin mittaviin hiilinieluihin, jotka kompensoivat muut päästöt. Kansallisesti asetettu tavoite ilmastoneutraaliuudesta perustui maankäyttösektorin nieluun, jonka oli keskimäärin raportoitu olevan -18,6 miljoonaa tonnia hiilidioksidiekvivalenttia. Viime vuosina maankäyttösektorin on raportoitu olevan päästölähde nielun sijaan ja vuoden 2024 pikatiedon mukaan maankäyttösektori oli 13,5 miljoonan tonnin hiilidioksidiekvivalentin päästö. Tästä syystä SLC korostaa sektoreiden tavoitteiden uudelleentarkastelun tärkeyttä. Kun edellytykset, olosuhteet ja tieteellinen pohja muuttuvat, myös tavoitteiden on muututtava.

SLC korostaa, että uusiutuvien raaka-aineiden käyttö on edellytys fossiilisista raaka-aineista irtautumiselle. Tästä syystä SLC haluaa painottaa hallitusohjelman kirjausta siitä, että metsien käyttöä ei rajoiteta. Metsien ilmastotoimia on tarkasteltava substituutiovaikutuksen kautta, metsänkasvua edistäen, metsätuhoja ehkäisten sekä aktiiviseen metsänhoitoon kannustaen.

Maankäyttösektorin muuttuneen tilanteen vuoksi SLC tunnistaa, että taakanjako- ja päästökauppasektorin päästöjen vähentäminen muuttuu yhä tärkeämmäksi. Lisätoimia näiden sektoreiden päästöjen vähentämiseksi on tarpeen tutkia. Lisäksi hiilidioksidin talteenotolle ja varastoinnille on yhä suurempi tarve. Luontaisten nielujen vähentyessä tekninen hiilidioksidin talteenotto ja käyttö muuttuvat SLC:n kannan mukaan yhä tärkeimmiksi osiksi Suomen ilmastotoimia.

Maatalouden päästöjen vähentäminen on osoittautunut haastavaksi. SLC painottaa, että mahdolliset maatalouteen kohdistuvat toimet, kuten esimerkiksi turvepeltojen vettäminen ja ETS-2:n laajentaminen maatalouskoneisiin, on toteutettava riittävin kompensaatiomekanismein, omaisuudensuoja ja maatalouden kannattavuus turvaten.

Lopuksi SLC korostaa, että nykyisten ilmastotavoitteiden saavuttaminen on ilmastovuosikertomuksen perusteella epätodennäköistä. SLC:n mielestä tavoitteiden on oltava realistisia, ja edistettävä fossiilivapaan talouden kehittämistä. Maankäyttösektorin kohdalla tämä tarkoittaa, että metsien käyttöä ei tule rajoittaa eikä maatalouden kannattavuutta heikentää. Jotta ilmastotoimia primärituotannossa halutaan toteuttaa, niiden on oltava kannustavia.

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.

Mats Holmgård
Metsäasiamies

Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.
Fredriksgatan 61 A 34, 00100 Helsingfors
tfn (09) 586 0460, fax (09) 694 1358
www.slc.fi, fornamn.efternamn@slc.fi
Hemort: Helsingfors, FO-nummer 0215327-0